

Bréf til Bjarna: Bréfitari Pétur Benediktsson bróðir hans, mars 1934 til október 1945 3. hluti af 4.

Bjarni Benediktsson – peningum stolið úr Landsbankanum – spillingin í bönkunum – nasisminn -
siðferði – Alþýðublaðið - ofstjórn – óstjórn – Sjálfstæðisflokkurinn – Bændaflokkurinn – krukku -
mistök – frjálslyndi – einstaklingsfrelsi - innflutninghöft - líftryggingargjald – mjólkurmálið –
heimskreppan – takmörk á saltfiskframleiðslu – gengislækkun eða tollahækkun – normenn –
samningar – Danmörk – Ítalía – Spánn – Portúgal – fiskur – Stúdentafélagið – borgarstjórakostning –
byrjunarlaun 250 krónur – betra að kaupa frakka með pening en púrtvíni og hangiketi -

Tekið af vef Borgarskjalasafnsins

---

bjarnibenediktsson.is

Einkaskjalasafn nr. 360

Fjölskyldan

Askja 3-1, Örk 6

©Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Samband Danmerkur
og Islands.

Viðtal við professor
Arup í Ekstra-bladini.

Eftir at dönskun
nefndar samninganeftir
in danska var Rannin
heim höfð Ekstra-bladi
Viðtal við professor Arup
og spurði hann m. a.
hvernig viðtökur nefndin
höfð ferðir á Islandi.

- Okkur var alskáð
tekið með mestu vir-
sund, svarði professor
Arup, og við höfðum
að eðli áminna

2/ Þaklfari til að sam-
fara okkur um, að
skilningu erum á þess
meina þýðingu þad
gelur haft fyrir Island
að halda sambandi
vit Danir og að
aukast. Þessa huga-
fars vord og einhunn
var meðal mennta-
manna, og þad sjú-
rdunng hit goda sam-
komulag vit Danmörku
ad 50 ungi Íslendinga
skunda nam vit ha-
skólum. ~~í kaup-~~ ^{dansta}
~~með höfnum.~~

3/

En og heggj ad
segja megi (og þetta
þolenta blauti met
þattu letti) ad einnig
hjá öðrum, og þá
einum hjá eskuljóð-
um, sé hegstafit
ad verða Danmötken
vinsamlegra - Esku-
ljóðurinn hugsa um
framþitina og leggur
þá spurningu fyrir
ny, hvort það sé til
hámarks fyrir 38-
land ad verðveiti

4/ sambandið við
Danmörku, og út
frí þessu sýningarvit-
tekur hann afstöðu.

- Og þar er
skóttur prófessor, og
af skuldyrdum
óski ut varðveitt
sambandið við Dan-
mörku.

- Þess hefir
skilist, að margi
þyggji sem svo, að
þetta sé að varðveitt
sambandið við

5/ Dammötun, ~~er~~
~~at láta heldur~~
~~er e. t. v. gata~~
~~Konist tal~~ at láti
Englendinga e. t. v.
ná einhverskona
drottivæði yfir
landinu (ordrett:

• Sleut þar, at þer
maaske kundu blöva
Tale au et rist Herre-
væði frá England
Ezle).

þeg bygg, at
þat sé ekki síst

6/ mugu fólkið sem
svo hugsar. Og
það lítur sem kunn-
ugt er á miðverandi
farsætis ráðherra,
Hermann Jónas-
son, manni á
festugsaldri, sem
fotiugga sínu.

— — !!

Svo malla þórn
þú vilja.

Höfu, 8. febrúar 1935.

Kæri bróðir,

Bestu þakkið fyrir síðasta bréf þitt. Mér þætti vænt um, ef þú vildir annast útgætt á tveim $\frac{1}{4}$ miðum og $1 \frac{1}{2}$ -míða í háskólahappdröttinu á þessu ári. Gott, ef þú verður sömu númer og seinasta ár, en ekki þó áriðandi. Líklega rétt, að þú skrifer mér númerin svo að ég geti haft áhæggina af að samreyna sjálfur, að ég hefji engan vinning þengit, þegar vin-

ingarnir eru birtir í blöðum-
um!

Þakka ómak þitt
við itgjaldsgreidslu. Ídefi
sinnilega látið tilkynning-
una frá Thüle í eitthver-
annat bréf, - e. t. v. til
Kjartans Jóhannssonar eða
til einhversar kunningsja-
kunn Guðrúnar. -

Hétan er ekki neitt
að fréttu. Agnar Nordfjörð
er búinn að ljúka prófi
með góðri 2. einkum að
hefir skilið. Veit ekki, hvað
hann fer að gera, en ginsar
lygasögur ganga um fyrir-
setlanir hans, og stafa
víst allar frá honum
sjálfum. Ein fyrsta sagan

var sí, að hann setti að
verða forstjóri eldspítta-
einkasölnunar, með 9-10
þús. kr. árslaunum. Síðar
'reduceradist' þetta til að
honum hefði verið boðið
"stafr" við einkasölnuna
með 700 kr. launum á
mánuði. - Hið allra nýjasta
er það, að hann hafi átt
tal við forsætisráðherra, sem
hafi farið að tala um,
hve sig hafi langað til
London eftir próf og dvelja
þar nokkurn tíma til að
"fullnema" sig - og hafi
hann boðið Agnari álit-
legan styrk í þessu skyni,
svo að vonir einhverra mætti
þá rætast! Eitthvað hefir

hann er þessu látið best-
ast um það, að hann myndi
e.t.v. fá sér stöðu í einhvergi
dönsku ráðuneytanna. —
Sögðu um það, ekki merkara
efni.

Herum þessi ég
sét, en lítið talað við
hann, meðan hann hefir
dvalið hér. Hann talaði
á stúdentafélags fundi um
daginn um stefnu stjórn-
arinnar og stjórnun
heima. Heyrdi ég ekki allveg
alla ræðuna, en heldur
fannst mér hún ómerk-
leg. Aðal andmálandi
var að vanda Svævis,
en var mjög daufur, vóti
við það sem hann hefir
oft verið. Einkum sökum

2/

men þó þorfinus
þrentara á fund-
inum, en hann er
alltaf vanur að skemmta
þegar ráðherrar koma að
heiman. - Eftir að um-
ræðum var lokið gaf
Hermann pinsbolu og
veitti mjög höfðinglega,
þótt hær manns væri á
fundinum. - Hermann
talar miklu líttugar en
eg hefði þúist við, en
heldur er ræðusnit hans
bært við "elegance".

Jón Blöndal

se og einstöku sinnu.
Hann virðist vera vort
samlega heilsu.

Því munnt hafa lesið
um herör Lloyd George's gamla,
sem hann stavar upp í
72. öðrum afmælisdegi
~~síð~~ sínum á móti atvinnu-
leysinu etc. Eg ætla mi
ekki langt út í það mál
að sinni, enda eru þor-
frequir sem eru hafa bor-
ið um bjargvætt Karlsins
heldur ómerkilegar, - eða
a. m. k. ónógur til að
mynda sér skotun um,
hvert þetta er annað en
almennu orðagjálfi. Vildi
aðeins benda á, að eitt
af þriðja pósitíva, sem
hann hefir komið fram
með um sem komið

er, er tilbaga um "raudku"
til aðstoðar ensku stjórn-
inni! Meðan allar þær
hömlur eru á vískaftum
manna, ^{og þjóða} sem ni eru, er
mjög hætt við, að "raudku"
er sé óhjákvæmilegar, - þ. e.
að nauðsynlegt sé að hafa
tiltölulegar fámennar nefndir
manna með þekkingu á
því sem gera skal, er hafi
vald til bæði að leita
upplýsinga og koma í
kring framkvæmdum. Hitt
er aðdráttur annað mál,
hvort vor íslenska raudka
er "competent" til að
gera nokkud að gagni.

Jaya, bið að heilsa
ættfélki vörum, þ. á. m.
Kristjönnu eyru.

Guðrún bat í morgun
skólasystur sína, dóttur
Sigrúdar rakara í Áimiskipa-
félags húsinu fyrir blöð
til þín. Hún hefir lofað
að koma þeim á rakara-
stofuna. (Mér finnst þessi
blöð svó ómerkily, að ég
skammast mín fyrir að
borga undir þau í pósti,
þegar annars er kostur).

Bestu kveðjur frá G.

þínum bróðri
Pétur.

Höfu, 11. maí 1935.

Kæri bróðir.

Þertu þakkið fyrir síðasta
bréf þitt. Ekki get eg sagt að mér
hafi kandi þetta með öllu á óvart
með Valgerði. Flygur fiskisaga og
vit höfðum haft frequi af að
sérst hafi til ykkar - norðan
frá Akureyri! - Nið reyndum annars
að taka eins vel á móti henni og
okkur var unnt og vonnum til að
hinn heimseki okkur sem oftast, þegar
hinn hefir tíma til að koma í bæinn.

Értu þú að hugsa um að
koma hingað til Danaveldis í
sumar? Mér skildist að það væri
ekki allveg óhugsandi. Eg geri
ráð fyrir, að eg fái sumarfrí
mitt síðari hluta ágústmánaðar
og í byrjun september, og verðum
við þá líklega itti á landi, á
sama stöð og í fyrra. (Nægiligt
hússúm til að hjá eim eða

Two gesti. Væri mjög gaman að
vita, hvort maður velti eiga von á
þér. - Vitaulega getur þú bríð og borðað
hjá okkur, ef þú kemur meðan vit
erum í bænum.

Að öðru leyti er ekki margt
að frétta. Lítið gengur víst hléðni
með samningana við Ítali. Slefi
heyrir að hann sé nú farinn
að mælast til að Sveinn Björnsson
komi til Rómar, þótt í upphafi hafi
þótt óþarfi að hafa hann með.

Jaga, það komu gestir eins
og vant er, þegar ég ætla að skrifa.
Vert þú að láta nazja að birta
þú fyrir kvætur til allra heima.
Gudinn bitur sönnu karla og
heilna.

Þinni bróti

P.

Skjala 9. Sími
Höfu, 26. maí 1935.

Kæri bróðir,

Bestu þakkið fyrir bréf.

Heldur þykist mér miður að hafa ekki getað argað þér út í að gefa kost á þér fyrir borgarstjóra. Jakob lítur mér ekki á í þá stöðu, þótt hann sé margfalt betri en Pétur Halldórsson. Gallinn á Pétri er sá, að hann hefir allt of margar skotanis, eta réttara sagt skotanis á allt of mörgu, en á Jakobi að hann hefir allt of fáar skotanis. Pétur mundi þú sumpart gera illt af sér, vegna þess að það væri skotun hans, að þetta bæri að gera, en þó aðallega láta hjá líta að gera nokkud til framfara, vegna þess að það væri skotun hans, að þetta bæri ekki að gera. Jakob mundi ekkert gera af sjálfsdáðum, af því að hann segi eiga ástæðu

til að vera að þrjúliku argi. Péttri gæti
enginn manulegur máttur þokat
til að gera neitt gagnlegt. Jakob
hefir ekkert á móti því að fylgja
gagnlegum máli, ef þau eru
lögð upp í hendurnar á honum
og hann samþættur um að
þau séu góð pólitík - í kosningum.
Er þú áttsett, að af þessum tveimur
ber að fylgja Jakobi. - Sennilega
leidir þó þessi kosning til þess,
að þú munnst áttur langt um
líður líga fullt í fangi með
að verja Reykjavík gegn niðr.
stjórnarsimum (og það sem
allra verst er í þú sambandi
er s. t. v., að þeir mundu senni-
lega stjórna þessum a. m. k. eins
illa, sennilega verr en þú).
Það sem þessu líður, þá er víst
til vinskis að reyna frekar að
að stjórna þess á foraðit og má vera
að þú sért svo framsýnum að þú
samnis máls háttinum (argotum e con-
trario) með þú að láta erigi að

2/ forföllum mín ré annarra í þessu.
Eg mundi ekki hafa staðist freisting-
una, ef nokkur hefði haft traust á
még til slíkra starfa.

Svo að snúit sé að öðrum
lfnum, þá er eg nú að lesa nýja
bók eftir Ragnar Lundberg um
Þjóðrættarstöðu Íslands. Knútur Berlín
hefi skammað hana óskapslega
í ritdómi í „Nordisk Tidsskrift for
international Ret.“ Eg er ca hálfnáttu
með bókina. Hún er skemmtilega
skrifuð og a. m. k. varla klára-
della. Skrifu þér eta þabba nána
um hana síðar. Ef þú hefi eigi
fengið hana (eta síð hana í laga-
deildinni, get eg sent hana). —
Af öðrum bókum er helst að nefna
„Our own Times“ eftir Stephen King-Hall,
ágeitt yfirlit yfir sögu tímabilsins
1913—1934 (aðeins fyrra bindi er komið)
mjög fróðleg og skemmtilega skrifuð;
ekki (eins) kommunistískt lituð og t. d.
bókur G. H. D. Cole, sem annars eru
mjög fróðlegar. — Hindenburgsbókina
hefi eg að sömu eigi lesið, en

get þó ekki fallist á samlikingu
þína, að jafna E. L. við Hróflýjónas.
Þó kann að vera, að hann hafi víska
af betri (skárin) eiginleikum Jónasar,
en hit almenna sjónarmið er
góðlíkt. Emil Ludvig er einhver
mesti „individualisti“ af nútíma
rithöfundum um sagnfrætt, að ég
bygg. -

Á alþingismannaflokkun
þeim, sem fara eins og faraldur
um Norðurlönd hefi ég við eygar
talat nema Gunnar Thóroddsen,
sem kemur greindarlega fyrir (gagn-
stætt flestum öðrum Heimdellingum).
Jónas sá ég í „reception“ hjá Sv.
B. en ysti ekki á hann né
hann á mig, og mun hvorugur
hafa talið það hryggðar efni.
(Þú sért að ég er farinn að setja öll
útlend er í gæslalappir, svo að
formatur íslendingarsjóðs þurfi ekki
að brata þeim við, þegar hann
fer að gefa út bréf mín).

Þessu er. Þetta kvætur
þú g. og mér. Þú birtir þetta

Höfu, 16. júlí 1935.

Kæri bróðir.

Sendi þessar þín línur með "Línu" aðeins til að efna loford í seinasta bréfsnepli um að skrifa betur fljótlega. Var að enda vit að skrifa þessa fáeina línur og reyndi þar til að tína þér fréttir, sem helst væri að segja af okkur hjónum, en þér voru engar.

Haraldur Guðmundsson er Kaniinn í beiðum og vertur hér í 3 - 4 daga um. Hefi ég ekki séð hann ennþá, en hefi hugsað mér að heyrja í honum hljótið áður en hann fer. Ég og Krabbe, eða réttara sagt Krabbe og ég, sum með vissar róðagertis um að koma mér til Berlínar um tíma, ef ekkert vertur úr að senda Jóhann Jósefsson eða annan írl. vestrhúsnámsvirkja þangað. Ef Jóhann vill fara þangað og hófseu á að það geti komist í fram-

kvæmd, vil eg vitanlega ekkert við
þessar ráðagerðir eiga, en mér skilst,
að mjög vafasamt sé, hvort nokkurt
geti orðið úr sendimennsku Jóhanns
í bili. - En ráðagerðin var ganga út
á það að fá mig sendan annaðhvort
sem stipendíat eða sendisveitarvitar,
til Berlínar. Vegna umtals þess, sem
var um itnefningu Íslendinga
til sendiherra í Madrid og óáunni
þeirrar, sem Hermann o. fl. (eiinn og
danskis) hafa látið í ljós út af
því, að ekki gat af því orðið, má nefni-
lega brátt við að Danir verði
tilförlulega litlegis með smá-greit-
virkni, ef hátt settis Íslendingar sjua
á einhverjum hátt, að þeim sé þógt
í því. Þykist mér því hart, ef þy get
ekki haft ^{a.m.k.} eitt ár í Berlín eða Madrid
upp úr kröpsinu. Í sjálfu sér langar
mig meira til Madrid, en því verður
hins vegar varla neitat, ~~at~~ sem J. Kr.
heldur fram, að miklu meira gagn
geti verið að því í bili að fá Íslending
til Berlínar. - Ekki er eg þó vissari en
svö um, að úr þessu verði, að eg held
eg verði að biðja þig að taka saman

2/
af bókarski þú sem ég á einnspá
á Laugavegi 66, dálitinn þínkil
og senda mér. Ég veit ekki nákvæm-
lega hve mikið þú ert að vera,
en lat þig um að velja svo-
litið af þú, sem helst er „matur“
í. Mjú minnis að ég elli eitthvað
af bókum um fransk-þýska stríð
1871 (ef ég hefi ekki gefið þér þær) og
eitthvað mun vera nitri í skúf um
af samlegum bókum. E.t.v. má
segja, að matur lesi aldrei neitt af
þessu, en mér þykir ní viðfeldnara
að hafa skráturnar þingum míð, þar
sem ég hefi neqilegt hljóði til
þess. Vinur minn Harður Odds-
son hefir lofað að taka bóka kassa
því míð ef til koma og mun snúa
sér til þín eða Stelli, ef þú ert ekki
heima, snemma í ágúst mánuði.
(Ég mun hafa skilið eftir heima m.a.
Þjótsögur Odds Björnssonar, í svörtu
skimbandi og ýmsar fleiri þjótsögur,
- flest snúa söfn, óinbundin — sem
gott væri að fá. Annars fel ég þér val
á þeim bókum er þú sendir, í sam-
ráð við Ólafín, frændkoma vora.
Að spjaltsögur máttu ekki lata hana

fara að senda mér bækur, sem ég á
ekki í og hún eða afi geta haft
áunegju af að hafa heima).

Þú hefur ekki svarað spurningu
minni um þess, hvort ég mætti eiga
mér á að sjá þig hér í landi í sumari.

—
Bestu kveðjur frá G. og mér
þínu bróðri
I?

Ískrifla 5. sept. 1935

Höfu, 9. ágúst 1935.

Kari broðir,

Bestu þakkið fyrir sífasta
bréf. Ég samþroggist þér vegna
þrengringa þinna í sambandi
við borgarstjórnarkosninguna, - og
þó mest með borgarstjóraefni,
sem þú hefur hafit komit ykk-
ur saman um. Má að vísu
vel vera, að P. H. hafi verið sá
eini sem um var að ræða,
eins og á stóð, og ekki efast
ég um það, að hann sé „per-
sónulega“ fyrirtaksmaður og
vinni við viðkyringu. En
ég er samt hræddur um, að ekki
verði af honum þvegit, að hann
sé einhver mest íhaldsþursi
Reykjavíkur, og óginslega semi-
verður það sá eigisletki, sem kem-
ur til að njóta sín betur en
hans götu hlíðar, þegar hann
er orðinn borgarstjóri. - Í stuttu

máli: Kosning hans er vafalaust
naðssemlegt bál - en þó er hver sá
sall, sem ekki hefir þurft að koma
nálaegt þú vecki. Eins og ég hefi
áður sagt, - um það leyti sem þú
fórst í bæjarstjórnina, - finnst mér
það heldur slæm spekulacion hjá
þér, að láta „kirkindin“ þræla
þér í bæjarstjórn, fyrst þú kærti
þig ekki um að fá borgarstjóra
stöðuna. - En hvað um það, nú
er aðallega eitt, sem þú þarft að
gata: að verja ekki of einhreg-
inn stutningsmatur P. Halld.

Éf nokkur annar en þú er í met
fullu viti í bæjarstjórn, þá eigist
þú að láta þeim góðu forvátum mönnum
skiljast það, að þeir geti
ekki sést á hvern einasta fram-
farumál mögumaláust af ykkar
hálfu. Og þú skjátlast mér mikit,
ef ekki verður nokkrum sinnum
þörf á að gefa slíkt lífsmeðri frá
þér. —

Harald Talat. ég vit met.

2/ an hann var hér, og líkadi vel.
Að vinnu gat hann ekkert ákveðið
sagt um fyrirfallið stjórnmanna
viðriðjandi Spáni né þjóðkalandi,
en að þú er ég fukk séð hefti
hann algerlega rétta almenna
afstöfu til mála.

Í Spánarmálinu skilet
mér nú hebet, að það sé hugsun
manna heima - eða hafi verið -
að fá Dani til að senda Svein
Björnsson til Madrid og spara sendi-
hefartöfuna í Höfu. Kemur vitan-
lega ekki til neinna mála. Þótt
þú Krabbe sé áætun myndi
að mínum dómi eigi nægilegt að
hafa hann einn, - hann hefir tvö
önnur stöf auk sendi sveitarritara-
Höfu sinna, - þófráframt þú sem
mjög heppilegt er að hafa Svein
hér til að geta sent hann annat,
þegar sérstaka samninga þarf að
gera. Auk þessa - og er það ekki
minna um vest - væri það alger-
lega ósamilegt af Íslendingum
að heimta, að Íslendingur væri

settur í sendiherastöðuna á Spáni
og leggja samtímis niður þá
eina sendiherastöðu, sem þeir halda
uppi sjálfir. — Mér er eðzi kunnugt,
hvat Haraldr hefir helzt viljast í þessu
máli fyrir sitt leyti, en hann mun
hafa talað við Svein og Sveinm
hafa sagt honum, að hann vildi
ekki fara til Madrid.

Þjzkaland. — Mér viðkist
Haraldr vera mjög á bátum áttum
um þess, hvat gera skyldi. Þótti (að
vonum) djúpt að kosta 50-60 þús.
krónum upp á að senda Jóhann,
þótt hann viðskemmdi ýmsa góða
kosti hans til starfans. Spurði mig
hvort og væri tilbúinn að fara með þeim
skilmálum sem áður er á minnst
í bréfi til þín (stipendium í eitt
ár eða lengur, og vera til ráðstöfunar
a. u. l. fyrir skulku stjórnina, ef hún
þyrfti eitthvát að snatta mér). Taldi og
geta kemid til mála að senda ^{íafullframt} sér-
stakan verðunarsvindraka eða um-
boðsmann, sem ~~íafullframt~~ ætti að
luta markaða, semja við firmu

3/ og selja (eða kaupsa) ef þú vörð að skipta (e. t. v. Óla líkhyálmsson, ef hann fengið).

Ég svaraði þú, að persónulega langaði mig mest til að komast til Suðurlanda (Spánnar eða Ítalíu, þáfrvel Portúgals) eitt á, en hefti stjórnin mér þúf því mig annarsstadar, t. d. í Berlín, væri ég tilbúinn til að fara þangað. Náttúrulega myndi ég ekki geta fyllt það skort, sem Jóhanni væri ætlað að fylla og eiginlegur íslenskur vörðunarsindurki myndi ég hvorki vilja verða né telja mig vel fallinn til í bili. Slinsvegur geti ég ekki haft neitt á móti að vinna með umbodsmanni því stjórnina eða atvinnulegina, eina og þeim, sem Haraldur hefti minnst á. — Ég get blett þú vit, að þú Krabbe er mjög áfram um að koma mér til Þýskalands, og byggur, að þú geti orðit bót handinn til gagns og haldinsrikt því mig. Er utaul. ekki um hit síðna að efart, en hitt atvitið verður ekkert fyllt um að óreyndu.

Þú hefi þengið þuennar kær-
ur ~~þú~~ á þig frá ungum
stúlku í Reykjavík, systur
okkar, um að þú þrökkist við að
braga þeim innheimtu laun, sem
þar telja sig eiga heimting á, - og
hefir þú jafnframt sjálfur skipt mör
nokkur frá málavöxtum. Þú virðist
einsett, að þar hafi fullan rétt til
frásins og bit þig að greiða þér
hit skjótasta, áður en frekari kostur
áður fellur á málit.

Annad virðist ekki að
segja í fréttum. Valgerður hefir ver-
it í þennu í nokkra daga í
sumarfrí. Kemur hún öðru hvori, en
mætti í sjálfu sér koma mikiu oft,
þú að okkur líkar mjög vel við
hana.

Á að skila kvæðum.

Blasastú.

þinn bróðir
Petur

Blóðbrögðull hún Jónasi stírinn.
á Gullfossi

Lýngholti, 30. ágúst 1935.

Kari bróðir,

Bestu þakkið fyrir síðasta
bréf, svo og fyrir bókaþöggul sendan
með Hauki. Hefi ekki séð þakningar
enn, en geri a priori ráð fyrir, að
þú hafir vel valið. Viturkenni fylli-
lega að tiltölu lega fállt var af
sendingarhafnum bókuum í skuff-
unum. - Þú talar í bréfi þínu um
að langt sé síðan þú hafir fengið
línu frá mér. Hygg, að eitt bréf,
ómerkilegt þó, hafi verið „í hafi“ er
þú skrifaðir, og vona að það hafi
komið til skila.

Af okkur er ekki margt að
fjélta. Höfum verið í norri 1/2
vænt hér í sumarbistadnum
og Haukur með okkur helning Tím-
ans. Ágætt veður og ágæt heilsa þar
til fyrir 3 dögum, að þú að rigna.
Rígnið í tvo daga og samtímis

þú fekk og halsbólgu og Haukur kvef
og höftum báðir litavellu rignardögum.
Þú ekki sárþjáfis og sum nú í stundi
aftur. - Bjarni Guðmundsson kom
hér í gær með sína ektakvæn. Var
það mjög ándgjuleg heimsókn en
heft þú verit enn betri, ef og heft.
verit við fulla heilsu og vedri
samlegt. B. er heldur líkur sjálfum
sér enn. Stalkinnst hans nú sem
stendur er að stala rithendur manna
gat t.d. skrifast nafn þitt næðalíkt
þú sem þú sjálfur skrifar það, og sagt-
ist einu sinni hafa skrifast þér
heilt sendibréf með þinni eigin rit-
hönd!

Helga Tómasson hittum vit
í kaupmannahöfu skömmu áður en
við fórum úr bænum. Ánægjulegt að
hitta einu sinni Íslending sem von-
legur framkvæmdahefur er í.

Held ekki að hægt sé að finna
upp á neinu að skoða að sinni.

Bestu kveðjur

þinn bróðir
Pjetur.

Höfn. 17. september 1955.

Kari broðir,

Bestu þakkar fyrir bréf, sem

eg fékk frá þér í morgun og ann-
að bréf, sem eg hefi fengið frá þér
síðan og skrifaði síðast.

Heldur tel eg ólíklegt að þessi
leisuveinn þinn, sem þú talast
um, geti vænt að komast í utan-
ríkisráðuneytið í bili. Eina ráðið
fyrir Íslending bygg eg vera með-
mali ísl. stjórnmála. Konungs-
ritari bygg eg ekki geti haft nein
áhrif í þú efni. Með er kunnugt,
að einu eða tveir menn hafa
minnst á málið við Starald Guð-
mundsson og að hann leiddi
eittvað hófama hjá ráðuneytinu,
meðan hann var hér. Þú mun hafa
verið tekið heldur daufléga að högt
veri að bota við B. Íslendingum í
bili, mest sakir þess, að nýjög,
þáum mönnum ^{hefi verið} ~~er~~ balt við nú um

hrif. Er þá og hett við, að ymsum
Dananna þætti nóg um að sjá okkur
þlanda í hópi hinna yngri. Verði ég
sendur út ekki þó að vera ofurlitit
meiri von, þú þá er a. m. k. minna
áberandi að við séum svo margir.

- En sem sagt, meðmæli stjórnarinnar
heima eru áreiðanlega einasta leiðin,
og verða þeir háu herrar heima þá
að skera úr, hvern þeir helst vilja styðja.

- Tunnar þessar upplýsingar: Borgun v-
lamu eru nú ca 250 krónur á mánuði.
Hakka við itnefningu (í fyrsta lagi
eftir 2 ár) upp í ca 340 krónur síðan
árlega eftir næsta flóknunum reglum.
Ég hefi nú t.d. 536 krónur og nokkra
ausa. Vinnutími 10-5 með klukkun-
tíma matarhléi. Í sumum deildum
mikið yfirvinnu með köflum (þó
minni nú en stundum áður). Þetta
ventanlega nægilegar upplýsingar henda
þessum góða manna.

Strangl. privat betist við,
að ég held að þá, sem talað hafði.
við Harald heima heiti Gunnar Pál-
son. H. kvæðit ekki þekkja hann

2/ og ekkert vita um höfðlíka hans
til starfsins. Hinu, sem talad: vit
H. hús, er fari Blöndal, sem einnig
hefir minnst á málið við mig.
Er honum þó mjög um og ó, hvort
hann eigi að sækja um þetta, og
stendur að þú leyti illa að eigi, að
hann getur traudla fengið heil-
borgðisvottent, sem þarf til að öflast
fast skipum.

Þú er að segja frá skeggi
mínu, að það lifti aðeins einum
dag eftir að ég kem í bæinn
ú sumarleypu mínu, og þó varla
svó lengi. Voru þú aldrei lengri
lifdagar ætlatir. Þó nátt ég að fara
með það niður að skipi, sem var
að fara til Íslands með fjölda farþega,
og gætt ég þess til að reyna, ú
hve mörgum áttum ég frétti síðan
um þessa höfuðþriðt mína. Lát
þess getið að skeggið er sátt syngt
af vinum og vanda mönnum.

Þessu næst, að geta um
bókakassam, sem ég sá ú ég kan

is sveitinni og óneitanlega olli mér
nokkurar undrunar. Mátt þú ekki reit.
ast þó og spyrji, hvort það sé til að gra
gabb að mér, að þú sendir tvö eintök af
grískri málfræði. Vissar af hinum bók-
num átti og ekki, en það gart þú
ekki vitad nema e.t.v. um skraefuna
eftir Goos, sem og heft að hafa gefit
þér. Heftin is dómásafni ^{haft} ~~attu~~ og fyrir, en
það gart þú heldur ekki vitad. - Að vísu
eru skraefur þar sem og á heima hejans
ousk, en þó hefti og haldit, að heft veri að
finna ofvæðit meira, sem svefill af
áveggju veri að að fá. Refni nokkrar
baker sem og man eftir:

Þjótsögur Odds Björnssonar, iumb.
í dökkbrúnt eða svart skimband (ekki
í brúnu bandi, þar á Ólafía).

Þjótsögur ymsar óiumbundnar, þ.á.
m. Safn þorst. Ólingssonar og sér-
rentanis is ymsum blötum (Ísafell?
Þjótfólki?), einnig einhverjar þrentadar
austanfjalls, safnad af Þorngólfi á
dinnanipi.

Dráma-þói Ág. H. Bjá., Drámar
og Dulvinnir Hém. Þónassonar.

"Ponti" (gömul skraefi í form
skimbandi).

3/ Almanak þjófél. (M.a. ~~Albókin~~
lyfis ísl. viðburð stundum gam-
leg, þegar maður er í útlöndum),

Vinnan og Vit og Strit eftir
Gutur. Finnbogason (at vísu
hálfúreltar en skrifaðar áður
en Gutmundur varð vitlaus).

Þringja hugði og mig
eiga.

Ummull af pólitískum
flögurum um sjálfstæðis málið,
sérstaklega frá 1908.

(Þjótsögur þær sem og nefndi
í síðustu bréfi eiga að vera í rautu
léreftsbandi, gyltar á kjól og hálf-
farnar upp í bandinu. Man
ekki hvern hefur safnað þeim, en
þær eru á stöð við Þjótsögur
Ólafs Davíðssonar og gaf þabbinur
báta í einu endur fyrir löngu.
Slitri af þjóts jóns Árnasonar hefi
og ekki hug á að fá í bili).

„Þripleiftur Samtíttamannur“
„Andvökur“ og fleiri bækur Bjf.v.

Ékkert af þessu er mér nauðsyn-
legt að fá, en þessar og þessu líkar
þekur hafði ég hugsað mér að þú litir
á og veldir úr hefilega í sykurhalla
lífinu. Þótt þar sé flestar ómerkilegar
gati best og og aðrir sem í hús
mitt koma, haft ádagur af sumum
þeirra, a. m. k. meiri en mí, er þar
eru geymdar niðri í skattholsskuffum.

- Ég hef nefnt þessi bóka-
nöfn til að sýna, hvað ég hafði
hugsað mér með beiðni minni.
Hins vegar er mér ljóst að þú
munt fyrst um sinn hafa ótrú
hröppum að hneppa og ísta
ég þú ekki, að þú gerir neitt í
þessu máli, a. m. k. ekki fyrr
en ég lét þig frá mér heyrna
aftur um það efni. Þó þótti
mér vænt um of þú vildis senda
mér 2 bókur, sem ekki eru
nefundar að framan, og þó

4/ aðeins svo fræmi að fyrri bókin
finnist á milli þess fyrri kafna
og að ég hafi ekki vakið hjá
þér „réttmæta eftirvæntingu“ um
að ég afhenti þér síðari bókinna
til eignar. - Þessar bækur eru:

Starvfrættin, þýdd af G. Timb. og
útgefin af Bókunfélagi nýlega. Hlýt
ég þá að hafa fengið hana senda
heim á Lög 66 (Burf. bækur voru
fyrstu ár mín hér sendar þangað)
en hún hefur aldrei til min komið.
Langar af sérstökum ástættum
til að sjá þessa bók. - Hin er
bók Knickerbockers um ástandið
í Evrópu, sem ég sendi þér í fyrra.
Langar til að vera ymist í henni
saman við aðrar bækur og síðari
viðburð.

Nú, þá mun ég hafa að sleppa
þessu tali um bókasendingar. Vil
þó benda þér á tvær bækur. Handled-
ning í Uttrikespolitik eftir Seija,
Paul Mohr að nafni. Er að lesa
hana mína. Stíllilega og skýrsam-

lega rituð og sannast sagt ómiss-
andi handbók hverjum manni vit
dagblaðalestus. Mjög handhæg en
þougin af upplýsingum og fróðleik
einmitt um þá hluti, sem manni
oft langar til að vita, en veit ekki
hvar er að finna. Ritdómur um
hana í Nord. Tidsskrift for Internet.
Ret, síðasta hefti. - Hin bókin sem ég
vildi minnast á er miðveraldar-
saga frá Gyldendal, kemur út í heftum,
80 alls, aðra hverja viku. Kostar kr. um
heftið (náttúrulega alldýrt, en brotið er
stírt og frágangur vandastur, 32 síður
hest hefti). Þeir byrja á síðasta bind-
inu, sögu 20 aldar. Sá sem skrifar það
er prófessor í Árósum, Albert Olsen að
nafni, talinn á gætur matar. Eg hef
þótt áskrifandi og fengið 1. hefti. Lýst
á gættlega á það. (Önnur veraldarsaga
er mikil englýst, þýdd úr ensku. Au-
þess að hafa rannsakat málið ná-
kvæmlega virðist mér hún heldur
hinníkismaleg. T. d. sé ég Kaper og
Christmas Myller hafa henni fyrir það
(í englýsingu) að hún taki sögu.

5/ hverrar þróðar fyrir mig! Sí þetta
satt virtist það óneitanlega
ekki sérlega up to date aðfró.
það s.t.d. ekki lítil bólfur sem
við höfum haft af þri' vit ís-
lands sögunám í skólanum,
að við vorum svo að segja
aldrei minntis á að til væri
önnur lönd, eða a. m. k. ekki
á, hverning ástandið hefti veit
þar). - Velji þú þá þessar eða
aðrar bækur veistu að það er
næsta andvælt, þú þarft ekki
annat en skrifa þínum kora
bróður, sem þá flytur ofurlitum
hluta af skuld þíni til síu yfis
á bóksala sínu! En eins og þú
veist ru bóksalar einna eftis-
gangsmínustis allra lána-
drottna, a. m. k. meðan matur
heldur áfram að kaupa. - Ídag
sendi Levin & munksgaard mér
til „behaglegt Gemmensyn“ bók,
sem eftis titlinum er mjög
~~þess~~ aktuel - An Introduction

to the History of Human Stupidity"!

Éf vel er farið með efnið er
bókun næsta nauðsynleg.

Þetta bréf er nú orðið
næsta langt, og "ómerkileg heitin"
fyllilega í hlutfalli við lengdina.

En þegar þú heyrir að ég hefði
síðustu kveldin haft minnst
3, oft 4, yngisneymar í kringum
mig hér á heimilinu, talandi
um kjóla, hatta, skó, sokka, meta-
tilbrúning, Frílofanir, seta menn
o.s.frv. o.s.frv. furðar þiz, von-
andi ekki á þer, þátt bréfið
sé heldur andlaust.

Bestu kveðjur frá Guðrúnu.

Þinn bróðir

Pétur.

Höfu, 18.10.1935.

Kari bróðir.

Ég fekk fyrir nokkru
bréf frá föður vorum um að
þú Valgerður ætluðust í hjóna-
band him samna dag og
mér barst bréfið. Hætti þú á
að senda ykkur heillaðska-
skeyti, og endurtek mi skrif-
lega heillaðskis okkar gút-
rúnar - í Franeti þess að
þú heftir símað mér leit-
rættingu, ef ekki heft orðit
ú bullaupinu!

Eins og þú getið nærri
langar okkur til að senda
ykkur einhverja brúfaragjöf,
en sumu í föluverðum vand-
ræðum um, hver hún eigi
að vera. Nær þú gott að

fá rätleggingar ykkar í þer
efni. Ef þið viljið ekkert á-
kveðit nefna, getið þið þó sent
okkur sem fullkunnastan lista
yfir þær gjafir, sem þið hafið
fengið frá öðrum, svo að
ekki fari eins og fyrir manni-
num, sem fékk 18 mata-
stell og þou borðstofu hús-
gögn (- án þess að ég vilji
þó gefa í skyn, að við höfum
í byggju að senda ykkur
þá hluti, sem ég nefndi!).

- Þessar upplýsingar væri
gott að fá við fyrstu hentug-
leika, og mun ég þá reyna
að koma gjöfinni heima einu
fljótt og auðveldar. Sem stend-
ur er slíkt þó ódugt, þar að
ég er ekki neqilega frekur
til að biðja bráðokunnuga
menn fyrir hluti, sem „síkja“